

Zvláštní režim DPH pro malé podniky

Informační podklad k návrhu směrnice, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky

Podklad k dokumentu Rady č. 5334/18
březen 2018
zpracoval: Josef Palán

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 3
- Stanovisko vlády ČR: 4
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Zvláštní režim DPH pro malé podniky Zpracoval: Palán, J. Číslo: Podklad k dokumentu č. 5334/18 Datum: březen 2018	Typ řady: interní První vydání řady: říjen 2004 Frekvence vydání řady: nepravidelná Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova: DPH; režim; malé a střední podniky	Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky
KOM(2018) 21 v konečném znění, kód Rady 5334/18
Interinstitucionální spis 2018/0006/CNS

- **Právní základ:**
Článek 113 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
22. 1. 2018
- **Procedura:**
Postup konzultace.
Rada po konzultaci s Evropským parlamentem a Hospodářským a sociálním výborem rozhoduje jednomyslně.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 1. března 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 2. března 2018 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Komise, v návaznosti na Akční plán v oblasti DPH¹, předložila návrh na úpravu směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky. Návrh je součástí balíčku týkajícího se spravedlivého zdanění pro vytvoření jednotného prostoru pro daň z přidané hodnoty (DPH) v EU.
Cílem návrhu je vytvoření vhodného prostředí pro růst malých podniků, jednotného prostředí pro výběr DPH a fungujícího vnitřního trhu. Hlavní navrhované změny zahrnují možnost pro členské státy navýšit limit pro povinnou registraci plátců k DPH až na 85 tisíc EUR (Česká republika uplatňuje limit ve výši 35 tisíc EUR) a zavedení zjednodušených pravidel pro všechny podniky s obratem do 2 mil. EUR ročně bez ohledu na to, zda jsou či nejsou od DPH osvobozeny.
- **Obsah a dopad:**
Podle stávajících pravidel obsažených ve směrnici 2006/112/ES mohou členské státy osvobodit od DPH malé podniky, pokud jejich roční obrat nepřekročí určitý limit. Ten se v jednotlivých členských státech liší. Malé a střední podniky, kterým se daří růst, však po překročení tohoto limitu nárok na uplatnění zjednodušených pravidel ztrácí. Výjimky smí uplatňovat pouze domácí subjekty. To znamená, že podmínky pro malé podniky obchodující v rámci Evropské unie nejsou nastaveny spravedlivě.

¹ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru - Opatření v návaznosti na Akční plán v oblasti DPH - Směrem k jednotné oblasti DPH v EU - Čas přijmout rozhodnutí {KOM(2017) 566 v konečném znění}.

Klíčové prvky návrhu jsou:

- **Úprava zvláštního režimu pro malé podniky**

Návrh stanoví maximální prahovou hodnotu 85 tis. EUR obratu z tuzemských plnění pro povinnou registraci k DPH (pro osvobození od DPH) a ponechává členským státům možnost stanovit vyšší obrat pod touto prahovou hodnotou a malým podnikům možnost přihlásit se k povinné registraci k DPH, i když nedosahují vnitrostátního stropu obratu.

Uplatňování zvláštního režimu pro malé podniky má být volitelné jak pro podniky usazené v daném členském státě (jako doposud), tak pro všechny podniky usazené v EU, pokud jejich obrat dosahovaný z plnění v daném členském státě je pod vnitrostátním limitem pro povinnou registraci a jejich celkový obrat z plnění v rámci EU nepřesahuje hodnotu 100 tis. EUR. Pro zajištění účinné kontroly uplatňování podmínek osvobození musí členský stát, v němž je podnik využívající osvobození v jiném členském státě usazen, shromáždit všechny relevantní údaje o obratu tohoto podniku. Pokud tedy malý podnik využívá osvobození v jiném členském státě, než ve kterém je usazený, musí členský stát usazení zajistit, aby příslušný malý podnik přesně vykázal roční obrat v Unii a roční obrat v členském státě, a musí informovat správce daně jiných dotčených členských států, v nichž příslušný malý podnik uskutečňuje dodávky.

Návrh zavádí zvláštní přechodnou úpravu pro případ překročení limitu obratu pro povinnou registraci k DPH (pro osvobození od DPH). Podle této úpravy by malé podniky, které v předchozím kalendářním roce překročily stanovený limit, mohly využívat tento režim i v následujícím kalendářním roce, pokud jejich obrat v tomto roce nepřekročí stanovený limit o více než 50 %;

- **Zrušení režimu odstupňované daňové úlevy**

Navrhuje se zrušit zvláštní režim odstupňované daňové úlevy, který je pro členské státy volitelný. Česká republika tento režim neuplatňuje;

- **Zjednodušení povinností pro malé podniky**

Pro účely směrnice 2006/112/ES se zavádí definice „malého podniku“, kterým se rozumí jakákoli osoba povinná k dani usazená v Evropské unii, jejíž roční obrat v Unii nepřesahuje 2 000 000 EUR nebo ekvivalent v národní měně.

V návaznosti na tuto definici malého podniku by členské státy byly povinny zavést tato nová opatření také pro všechny osoby registrované pro účely DPH, jejichž celkový obrat z plnění v rámci EU nepřesahuje hodnotu 2 mil. EUR.

Členské státy by měly stanovit soubor zjednodušených povinností v oblasti DPH pro neosvobozené malé podniky. Tento soubor by měl zahrnovat zjednodušenou registraci, zjednodušené vedení záznamů a roční zdaňovací období, které by umožňovalo podání daňového přiznání jednou ročně. Neosvobozené malé podniky by také měly mít možnost rozhodnout se pro uplatňování běžných zdaňovacích období.

Návrh stanoví, že implementace přijaté směrnice do vnitrostátních právních předpisů má být provedena do 30. června 2022.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR podporuje deklarované cíle návrhu, ale považuje za nezbytné, aby přijímaná opatření byla proporcionální. Souhlasí s možností zjednodušení daňových povinností pro podniky, které však nesmí být na úkor otevření prostoru pro obcházení daňových povinností ani na úkor stávajících nástrojů, které vláda ČR zavedla a které účinně používá proti daňovým únikům.

Vláda ČR v zájmu dosažení cílů návrhu může souhlasit s úpravou parametrů současného zvláštního režimu pro malé podniky a při projednávání návrhu na pracovní úrovni v orgánech Rady bude požadovat vyjasnění všech potřebných detailů nových opatření a jejich fungování v praxi.

Vláda ČR může být flexibilní, pokud jde o návrh na zrušení režimu odstupňované daňové úlevy (v ČR se tento specifický režim neuplatňuje).

Vláda ČR nepovažuje za vhodné pro účely DPH definovat malé podniky jednotně na úrovni EU. Navrhovaná výše obratu pro definici malého podniku (2 mil. EUR) je z pohledu struktury ekonomiky ČR nepřiměřeně vysoká, v podmínkách ČR by pod něj spadalo přibližně 95 % z celkového počtu plátců DPH. Vláda ČR má za to, že vymezení malého podniku pro účely DPH by mělo respektovat specifika národních ekonomik a že stanovení zjednodušujících opatření v oblasti DPH pro malé podniky by mělo spadat do rozhodovací pravomoci členských států.

Vláda ČR je názoru, že některá nová harmonizovaná opatření, která Komise navrhuje pro malé podniky registrované pro účely DPH (plátce) a která mají být pro členské státy povinná, znamenají značný zásah do pravomocí členských států v oblasti výběru DPH. Tato opatření by měla výrazný negativní dopad na funkčnost některých základních nástrojů proti daňovým únikům, které ČR v současné době používá (například stanovení ročního zdaňovacího období pro přiznání k DPH by ochromilo využití kontrolního hlášení jakožto významného nástroje pro rychlou a efektivní detekci rizikových transakcí a mapování distribučních řetězců podezřelých z karuselových podvodů).

Vláda ČR tato nově navrhovaná opatření vnímá jako velmi problematická a v rámci projednávání návrhu bude aktivně prosazovat jejich vypuštění nebo změnu parametrů, aby navrhovaná unijní právní úprava v oblasti DPH neomezovala právo členského státu zavádět opatření a nástroje, které považuje za nezbytné proti daňovým únikům.

Vláda ČR bude o návrhu v orgánech Rady konstruktivně vyjednávat a usilovat o to, aby došlo k vyjasnění navrhovaných opatření a k vyřešení problematických oblastí a aby byl návrh přijat v podobě, která by zaručila efektivní a vyvážené naplňování deklarovaných cílů.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Implementace přijaté směrnice, pokud jde o nastavení systémů pro sledování a výměnu informací o výši obratu dosahovaného z plnění v daném členském státě a v ostatních členských státech, bude mít nevýznamný dopad na administrativní náklady. Negativní dopad na příjmy státního rozpočtu (inkasa DPH) bude mít úprava parametrů zvláštního režimu pro malé podniky (rozsah osvobození od DPH, zjednodušené povinnosti v oblasti DPH pro osvobozené i neosvobozené malé podniky).

V případě přijetí návrhu bude nutno novelizovat zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Komise představila legislativní návrh v oblasti daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, na jednání Rady ECOFIN dne 23. ledna 2018. V Radě se návrh projednává v pracovní skupině pro daňové otázky - nepřímé daně (DPH).

V Evropském parlamentu se návrh nachází v tzv. přípravné fázi, byl přidělen výboru ECON (hospodářské a měnové záležitosti) jako gesčně příslušnému výboru.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 14. 3. 2018 a usnesením č. 45 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **bere na vědomí** návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2006/112/ES o společném systému daně z přidané hodnoty, pokud jde o zvláštní režim pro malé podniky, kód Rady 5334/18;

2. **usnází se** se postoupit dokument spolu se svým usnesením a rámcovou pozicí vlády ČR k informaci rozpočtovému výboru.